

Strategisk plan

Identitet, uppdrag och arbetssätt

Identitet - Socialt arbete på kristen grund

Hela Människans främsta gemensamma utgångspunkt är den kristna grunden, som praktiseras utifrån en människosyn med Jesus Kristus som förebild, inspiration och källa till kraft¹. Hela Människan tolkar sin ändamålsparagraf genom de vägmärken som beslutades 2004. Dessa utgör redskap för att beskriva förhållningssätt och värdegrund i den praktiska verksamheten. Organisationens vägmärken utgår från idén om alla människors lika värde².

Hela Människans arbete är en del av Guds diakoni till sin värld. Allt är oss givet av nåd – därför ska vi dela det materiella och det existentiella livet med varandra. Att vara en del av Hela Människan – oavsett roll – är att vara del i en ömsesidighet, i en öppenhet för att dela gemenskap, kunskap, mat, tak, kläder, arbetstillfällen, vänskap, ansvar, glädje, sorg eller smärta. Att vara del av Hela Människan är att vara del av ett arbete för andlig hållbarhet med den kristna tron som tolkningsgrund.

Hela Människan är kyrkornas gemensamma sociala och diakonala arbete och kärnverksamheten utgörs av de lokala enheterna. Kyrkorna som huvudmän i Hela Människan ser organisationen som en resurs och samverkanspart för att stärka diakonin i det lokala sammanhanget, liksom ett kraftfullt redskap för att främja ekumenik, även nationellt.

Rösten och erfarenheten från de människor som organisationen möter utgör grunden för Hela Människans opinionsbildning – så har det varit sedan organisationen bildades, år 1920. Med lång erfarenhet av att vandra vid sidan av människor som lever med beroende, samverkar fortfarande Hela Människan med andra aktörer inom det drogpolitiska området. Organisationen driver idag flera politiskt angelägna frågor, framför allt tillsammans med kyrkor och andra organisationer med kyrklig anknytning. Den opinionsbildning Hela Människan bedriver i dessa sammanhang ska ha sin utgångspunkt i en ekumenisk grundsyn. Hela Människan ska vara en kraft att räkna med i civilsamhället och i den gemensamma opinionsbildning som bedrivs för att stärka civilsamhällets roll, samt initiera och skapa dialog, även på internationella plattformar.

Hela Människan ska kännetecknas av värme och kvalitet och logotypen förknippas med organisationens identitet. Hela Människan vill attrahera alla som vill dela och dela med sig på olika sätt. Organisationen vill värna, skydda och utveckla namnet Hela Människan till förmån för enhetlighet och diakonal kraftsamling. Kännedomen om Hela Människan bör ständigt öka för att finna resurser att ännu mer stärka de lokala enheterna och på sikt kunna finnas på fler platser i Sverige. Initiativet till en utveckling med geografisk spridning ägs av huvudmännen, kyrkorna.

¹ Sammanfattning av del av ändamålsparagraf i Hela Människans stadgar fastställda av årsstämman 2013-04-28. Reviderade 2015-05-08, 2017-05-06, 2019-05-10, samt 2021-05-07.

²”Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.” Så lyder den första artikeln i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, som antogs den 10 december 1948. Deklarationen kallas också *Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna*.

Hela Människans uppdrag

Enligt stadgar ska Hela Människan verka för sitt ändamål genom diakonal

- handling,
- mobilisering, samt
- opinionsbildning.

Hela Människan står för en holistisk³ människosyn, där den existentiella hälsan⁴ blir det främsta syftet med organisationens verksamhet. Hela Människan ska fortsatt och outtröttligt dela vardag och slå följe med de individer som vill dela organisationens gemenskap. Personer som lever i utsatt livssituation blir hos Hela Människan sedda i ögonhöjd, vilket leder till en känsla av sammanhang (KASAM)⁵. Detta utgör i sin tur en förutsättning för växande egenmakt och upplevelse av värdighet. Den existentiella hälsan stärks ofta till följd av att Hela Människan erbjuder redskap och stöd för människor i utsatt livssituation för att börja göra förändringar i sina liv. Inte sällan leder detta även till ökad fysisk och psykisk hälsa hos individen. Att arbeta för existentiell hälsa är att vara del av det globala samtalet om livsfrågor.

Hela Människans arbetssätt

Med utgångspunkt i den holistiska människosynen bedriver organisationen ett arbete som utgår ifrån aktuella behov för att stärka människors existentiella hälsa. Teoretisk och erfarenhetsbaserad kunskap är tillsammans med evidensbaserad metodik grundläggande i organisationens arbete. I Hela Människan stimuleras förmågan att erfara, ta tillvara, utveckla och tillgängliggöra dessa kunskapsområden. Hela Människan arbetar utifrån de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och de globala målen.

Hela Människan arbetar för att öka existentiell hälsa med följande verksamhetsområden som inramning och medel:

- öppen verksamhet/boende,
- insatser för att motverka ofrivillig ensamhet,
- hälsofrämjande aktiviteter och insatser,
- arbete med människor i och på väg ur missbruk av alkohol och andra droger,
- arbetsträning och arbetsintegrerade insatser,
- sociala företag, exempelvis sociala mat- eller livsmedelsbutiker,
- familjearbete utifrån barnperspektiv, samt
- arbete mot människohandel och kriminalitet.

³Holism kommer från grekiskans *holos*, som betyder hel eller odelad. Det filosofiska begreppet innebär en syn som för Hela Människan betyder att helheten är större än summan av delarna hos en människa, framför allt är vi mer än vad vi ser.

⁴Existentiell hälsa bottnar i ett hälsofrämjande förhållningssätt, där människans synsätt och tankar ses som lika viktiga som hennes fysiska hälsa för att bidra till välbefinnande. Den enskildes sätt att bemöta livet, med allt vad det innehåller av mänskliga villkor, har alltså betydelse för hur hon mår. En god existentiell hälsa ger kraft att se möjligheter och anta livets utmaningar. WHO (World Health Organization) har identifierat åtta dimensioner som viktiga för den existentiella hälsan: hopp, helhet, harmoni, förundran, mening med livet, andlig styrka och kontakt, personlig tro och gemenskap.

⁵KASAM – känsla av sammanhang (på engelska SOC – sense of coherence) är en salutogen teori som förklarar vad som är viktigt för människans välbefinnande och hälsa. Den är ett resultat av Aaron Antonovskys forskning på 1980-talet, där han fann att när tillvaron kan upplevas meningsfull, begriplig och hanterbar så stärks människans välbefinnande och existentiella hälsa.

Inom ramen för dessa åtta områden anpassar varje enhet den egna verksamheten utifrån lokala målgruppers behov och hur dessa bäst tillgodoses på orten. En mångfald av arbetssätt skapar ett innovativt klimat. Inte sällan genomförs till exempel verksamheten inom ramen för ett socialt företagande.

Gemensam i hela organisationen är den holistiska människosynen och den existentiella hälsan i fokus för alla som finns i Hela Människan som organisation. Verksamheten sker i samverkan med lokala huvudmän, kommun, myndigheter och näringsliv.

Hela Människan tror på kultur som läkande kraft. Därför finns utövandet och tillgängliggörandet av kulturuttryck som en central del inom flera av verksamhetsområdena och en viktig del av alla enheters miljö.

Hela Människan ser även att en människa ofta växer i självkänsla genom att bli sedd och vara behövd, därför värdesätter och utvecklar organisationen kontinuerligt bland annat det ideella volontärskapet.

Hela Människan vill värna barnets perspektiv i all verksamhet.

Hela Människan ser att många människor kan finna hopp och livslust genom en kristen tro. Därför ska det vara naturligt att, om man vill, dela vardagens andliga perspektiv i all verksamhet.

Riksorganisationen Hela Människans kansli ska tillsammans med de lokala enheterna och andra aktörer tillgodose de lokala enheternas utvecklingsbehov. Kompetensuppbyggnaden sker behovsanpassat och med de lokala enheternas gemensamma initiativ och engagemang som främsta resurs.

Kansliet samordnar Hela Människans bidrag till diakonala satsningar tillsammans med kyrkorna på nationellt plan. Detsamma gäller det diakonala opinionsarbetet och de många nätverk i civilsamhället där Hela Människan är aktiv.

Riksorganisationens kansli samordnar utvecklingen gällande finansieringsformer för Hela Människan och ansvarar för gemensamma ansökningar, fördelning och rapportering till nationella myndigheter. Kansliet är även ett stöd vid behov hos lokala enheter gällande bidragsfrågor.

En struktur för att finna finansiering för en ökad självständighet och ett ekonomiskt oberoende utvecklas, där dels lokala enheter fortsatt ska stärkas ekonomiskt i sitt eget sammanhang, dels riksorganisationen Hela Människan stärkas till kännedom och resurser.